

İlgili Kanun / Madde
5510 S. SSGSK/79

T.C.
YARGITAY
10. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2025/5712
Karar No. 2025/7185
Tarihi: 30.04.2025

- GERİYE DOĞRU BAĞ-KUR SİGORTALILIĞIN DAVA YOLUYLA TESPİTİNİN OLANAKLI OLMADIĞI
- YASAYLA SİGORTALILIK NİTELİĞİNİ TAŞIDIKLARI HALDE KURUMA TESCİL EDİLMEMİŞ KİŞİLERE ZAMAN ZAMAN TESCİL İMKÂNI TANINDIĞI
- SİGORTALININ YASANIN ARADIĞI TESCİL KOŞULLARINI TAŞIDIĞI

ÖZETİ: Bazı maddeleri dışında (01.10.2008 tarihinde yürürlüğe giren 5510 sayılı Kanunla) mülga 1479 sayılı Kanun'da 506 sayılı Kanun'un 79. maddesine paralel nitelikte bir düzenleme bulunmadığı için kural olarak hizmet tespiti davası açılmasının mümkün olmadığını dikkate alan kanun koyucu, sigortalılık niteliğini taşıdıkları halde Kuruma tescil edilmemiş kişilere zaman zaman tescil imkânı tanınmış ve ayrıca istek halinde primi ödenmek şartıyla geçmişteki çalışmaların değerlendirilmesi sağlanmıştır.

Bu amaçla ilk defa 2654 sayılı Kanun ile 1972 – 1982 yılları arasındaki vergiye kayıtlı süreler için borçlanma imkânı getirilmiş (ek geçici 13'üncü madde) ve daha sonra çıkarılan 3165 sayılı Kanun ile 2654 sayılı Kanunda öngörülen başvuru süresi uzatılmıştır.

Belirtilen açıklamalar ışığında somut olaya dönüldüğünde, davacının 02.08.2003 tarihinden önce 20.02.2001 tarihinde Kuruma intikal eden giriş bildirgesinin olması ile talebe konu dönemi

kapsayacak şekilde vergi kaydı bulunması karşısında, davanın kabulüne kararı verilmesi gerektiğinin gözetilmemesi, usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı davacı vekili tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi Barış Kılıç tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; davacının 15.03.1997-31.12.2000 tarihleri arasında Bağ-Kur sigortalısı olduğunun tespitini talep etmiştir.

II. CEVAP

Davalı Kurum vekili cevap dilekçesinde özetle: davanın reddini talep etmiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile davanın reddine karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davacı vekili istinaf başvurusunda bulunması üzerine, Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile istinaf isteminin reddine karar verilmiştir.

V. TEMYİZ

A. Temyiz Sebepleri

Davacı vekili, yasal mevzuat gereği kendiliğinden sigortalılığın söz konusu olduğunu, re'sen tescil yapılması gerektiğini, yasal mevzuat ve emsal kararlar nazarında davanın kabulüne karar verilmesi gerektiğini belirterek kararın bozulmasını talep etmiştir.

B. Değerlendirme ve Gerekeç

Uyuşmazlık, Bağ-Kur sigortalılık tespitine ilişkindir.

1.Dava dosyasının incelenmesinde, talebe konu döneme ilişkin vergi kaydı bulunan davacının, 20.02.2001 tarihinde davalı Kuruma intikal eden Bağ-Kur giriş bildirgesinin bulunduğu, yasal süreler içinde Kuruma yapılmış başvuru, prim ödemesi bulunmadığından bahisle davanın reddine dair verilen kararın eksik inceleme ve araştırmaya dayalı olduğu anlaşılmıştır.

2.Bazı maddeleri dışında (01.10.2008 tarihinde yürürlüğe giren 5510 sayılı Kanunla) mülga 1479 sayılı Kanun'da 506 sayılı Kanun'un 79. maddesine paralel nitelikte bir düzenleme bulunmadığı için kural olarak hizmet tespiti davası açılmasının mümkün olmadığını dikkate alan kanun koyucu, sigortalılık niteliğini taşıdıkları halde Kuruma tescil edilmemiş kişilere zaman zaman tescil imkânı

tanınmış ve ayrıca istek halinde primi ödenmek şartıyla geçmişteki çalışmaların değerlendirilmesi sağlanmıştır.

3.Bu amaçla ilk defa 2654 sayılı Kanun ile 1972 – 1982 yılları arasındaki vergiye kayıtlı süreler için borçlanma imkânı getirilmiş (ek geçici 13'üncü madde) ve daha sonra çıkarılan 3165 sayılı Kanun ile 2654 sayılı Kanunda öngörülen başvuru süresi uzatılmıştır.

4. Daha sonra bu kapsamda 619 sayılı Kanun hükmünde Kararname'nin geçici 1. maddesi ile kayıt ve tescilsiz sigortalılara 04.10.2000 tarihinden itibaren yeniden tescil imkânı getirilmiş, ancak söz konusu Kanun Hükmünde Kararname Anayasa Mahkemesince iptal edilmiştir. Devamında 02.08.2003 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 4956 sayılı Kanun'un 47'nci maddesi ile 1479 sayılı Kanun'a eklenen Geçici 18. maddede "Bu Kanuna göre sigortalılık niteliği taşıdıkları halde 04.10.2000 tarihine kadar kayıt ve tescilini yaptırmamış olan sigortalıların sigortalılık hak ve mükellefiyetleri 04.10.2000 tarihinden itibaren başlar. Ancak, bu Kanuna göre zorunlu sigortalı olarak tescil edilmiş olanların sigortalılıkları, bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren altı ay içinde Kuruma yazılı olarak başvurmaları ve 20.04.1982 – 04.10.2000 tarihleri arasındaki vergi kayıtlarını belgelemek ve belgelenen bu sürelerle ilişkin olarak 49. ve ek 15. maddelere göre hesaplanacak prim borçlarının tamamını, tebliğ tarihinden itibaren bir yıl içinde, ödeme tarihinde buldukları gelir basamağının yürürlükte olan prim tutarı üzerinden ödemek kaydıyla bu süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilir." düzenlemesine yer verilmiştir.

5.Belirtilen açıklamalar ışığında somut olaya dönüldüğünde, davacının 02.08.2003 tarihinden önce 20.02.2001 tarihinde Kuruma intikal eden giriş bildirgesinin olması ile talebe konu dönemi kapsayacak şekilde vergi kaydı bulunması karşısında, davanın kabulüne kararı verilmesi gerektiğinin gözetilmemesi, usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir.

VI. KARAR

Açıklanan sebeplerle;

1. Temyiz olunan, İlk Derece Mahkemesi kararına karşı istinaf başvurusunun esastan reddine ilişkin Bölge Adliye Mahkemesi kararının **ORTADAN KALDIRILMASINA,**

2. İlk Derece Mahkemesi kararının **BOZULMASINA,**
Peşin yatırılan temyiz harcının istek halinde ilgiliye iadesine,
Dosyanın İlk Derece Mahkemesine, bozma kararının bir örneğinin kararı veren Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,

30.04.2025 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.